

Lausunto ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta/Turun Seudun Energiantuotanto Oy, Härkäsuon alue

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 24.04.2019 § 29

Vs. ympäristöpäällikkö Marjut Taipaleenmäki 16.4.2019

Lausuntopyyntö

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää Naantalın kaupunginhallituksen lausuntoa Turun Seudun Energiantuotanto Oy:n Härkäsuon sivutuotteiden ja jätteiden käsittely- ja läjitysalueen laajentamista koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA-selostus). Toimialoja pyydetään toimittamaan lausuntonsa kaupunginhallitukselle 26.4.2019 mennessä.

YVA-menettely

YVA-lain mukaisessa arviointimenettelyssä selvitetään ennakolta YVA-lain ja -asetuksen mukaisia ympäristövaikutuksia. Kaksivaiheiseen YVA-menettelyyn kuuluvien arviointiohjelman ja arviointiselostuksen riittävyden arvioi yhteysviranomaisena toimiva ELY-keskus antaessaan näistä lausunnot. Arviointiselostus ja yhteysviranomaisen lausunto tulee liittää aikanaan lupahakemusasiakirjoihin. Arviointimenettelyssä ei tehdä lupapäätöksiä. Arviointimenettely ei myöskään velvoita lupaviranomaista tekemään päätöstä tai antamaan lupamääräyksiä arvioinnin tulosten mukaisesti.

Käsittelyssä olevassa ympäristövaikutusten arvioinnissa on tunnistettu hankkeen eri vaihtoehdoista syntyvät vaikutukset. Ne on arvioitu arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon perusteella.

Tiivistelmä YVA-selostuksesta

Hankevaihtoehdot

Turun Seudun Energiantuotanto Oy (TSE Oy) suunnittelee Härkäsuon sivutuotteiden ja jätteiden käsittely- ja läjitysalueen laajentamista nykyisellä toiminta-alueella sekä sen välittömässä läheisyydessä. Nykyiselle Härkäsuon alueelle saa sijoittaa lentotuhkaa, tuhkalietettä, pohjatuhkaa, leijupetihiikkaa, rikinpoistolaitoksen kipsiä ja suodatinkakkujätettä, polttoon kelpaamatonta hylkyhiiltä sekä kaatopaikan viivästysaltaasta poistettavaa lietettä. Suunnitelluilla alueilla on tarkoitus saada käsiteltyä vastaanotettu materiaali hyödyntämiskelpoiseen muotoon ja saattaa hyötykäyttöön. Se osa materiaalista, mitä ei saada hyödynnettyä, läjitetään alueelle. Suunniteltuja uusia toimintoja ovat bioterminaali ja materiaalien käsittely hyödyntämistä varten.

Hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavat vaihtoehdot ovat:

- VE0; Hanketta ei toteuteta eli laajennusalueita ei oteta käyttöön.
- VE1a; Hanke toteutetaan suppeammalla louhinnalla, voimalaitoksen sivutuotteiden ja jätteiden mahdollinen käsittely laajennusalueilla, materiaalien ohjaus hyötykäyttöön ja tarvittaessa loppusijoitus.
Lisäksi hankkeeseen suunnitellaan bioterminaalitoimintaa.
Louhittavan kallion määrä on noin 265 000 m³.
Laajennus mahdollistaisi 1 560 000 m³ lisäkapasiteettia.
- VE1b; Hanke toteutetaan laajemmalla louhinnalla.
Vaihtoehto VE1b on toiminnoiltaan samanlainen kuin vaihtoehto VE1a, mutta louhittava alue on laajempi.
Louhittavan kallion määrä on noin 486 000 m³.
Laajennus mahdollistaisi 1 887 000 m³ lisäkapasiteettia.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa on tarkasteltu seuraavia vaikutuksia: maankäyttö- ja yhdyskuntarakenne, maisema ja kulttuuriympäristöt, maa-, kallioperä ja pohjavesi, pintavedet, kasvillisuus, eläimistö ja luonnonsuojelu, liikenne, melu sekä terveys, elinolot ja viihtyvyys.

Molemmat hankevaihtoehdot ovat maakunta- ja yleiskaavojen tavoitteenasettelun mukaisia. Vireillä olevassa Isosuontien asemakaavamuutoksessa hankealue on suunniteltu siten, että se mahdollistaa vaihtoehdon VE1b toteuttamisen.

Vesien käsittely

Hankealueelta muodostuvat suotovedet sekä käsittelyalueella muodostuvat hulevedet johdetaan selkeytysaltaan kautta alueen eteläpuolella sijaitsevaan Orjanojaan ja siitä Vaarojan kautta mereen. Orjanoja kulkee Lietsalan pohjavesialueen pohjoisosan halki. Toiminnan aikana alueella kaikki toiminnot tapahtuvat tiivisrakenteiden päällä, jolloin kenttätoiminnoista tai loppusijoituksesta ei muodostu suoria vaikutuksia maaperään tai pohjaveteen. Hankkeella ei ole vaikutusta Lietsalan pohjavesialueeseen.

Kasvillisuus ja eläimistö

Laajennusalueille sijoittuvat luontotyytit menetetään mahdollisen louhinnan täytön myötä kokonaan. Hankealueella sijaitsee Kylmäkedon kallion pohjoisrinteen jyrkäne ja sen alusmetsä, joka on metsälain 10 §:n tarkoittama erityisen tärkeä elinympäristö. Metsälaki ei ole voimassa asemakaava-alueilla, jotka on osoitettu muuhun kuin metsätaloukseen. Myös hankealueen länsirajalle sijoittuva pieni vähäpuustoinen suo täyttää metsälain 10 § tarkoittaman erityisen arvokkaan elinympäristön kriteerit. Kummankaan kohteen alueelta ei ole tiedossa kuitenkaan uhanalaista tai muuten huomionarvoista lajistoa, joten näiden elinympäristöjen häviämisellä on vain vähäisiä paikallisia vaikutuksia. Eläimille aiheutuva häiriö ei ole vaihtoehdossa VE1b merkittävästi suurempi kuin vaihtoehto VE1a, koska alueelta ei ole tiedossa erityisen häiriöalttiiden lajien elinympäristöjä tai reviirejä.

Liikenne

Liikenne lisääntyy Isosuontiellä rakentamisen aikana noin 20 % ja käytön aikana noin 10 %.

Melu

Hankkeessa aiheutuu melua rakentamisaikana louhinnasta, maa-ainesten kuljetuksista sekä rakentamisessa käytettävistä työkoneista. Toiminnan aikaiset meluvaikutukset muodostuvat materiaalien kuljetuksista, jätteiden sijoittamisesta alueelle sekä jätteiden käsittelyssä käytettävistä laitteista ja työkoneista. Hankkeen meluvaikutuksia on selvitetty mallintamalla. Molemissa hankevaihtoehdoissa louhintojen aikaiset sekä käytön aikaiset materiaalien käsittelyyn liittyvät melutasot alittavat valtioneuvoston asetuksessa annetun päiväajan ohjearvon. Alueen pohjoispuolella louhinnan ja käytön aikainen melutaso nousee mallinnuksen mukaan yli päiväajan ohjearvon yhden loma-asunnon kohdalla. Tämä voidaan ratkaista suojarakentein ja työmenetelmällisillä valinnoilla.

Ilmanlaatu

Hankkeessa pölyämistä aiheuttavat rakentamisen aikainen louhinta sekä liikenne ja käsittelykentältä syntyvät päästöt. Ilmapäästöjen leviämistä on arvioitu leviämismallilaskennoilla. Rakentamisesta johtuvat ilmanlaatuvaikutukset esiintyvät toiminnon välittömässä läheisyydessä, eivätkä vaikuta lähimpien asuinkiinteistöjen ilmanlaatuun. Biotermiinaalin vastaanotettava materiaali on pääasiassa kosteaa rankapuuta, jonka varastoinnista ja harkittamisesta ei muodostu pölyä. Mallinnustulosten mukaan ilmalaadun raja- ja ohjearvoihin verrannolliset pitoisuudet eivät ylity lähimpien asutusten ympäristössä. Vaihtoehdoissa toiminnan aikaisen liikenteen aiheuttamat päästöt ja vaikutukset alueen ilmanlaatuun arvioidaan vähäisiksi.

Asuminen

Hankkeen vaikutukset elinoloihin ja asuinviihtyvyyteen syntyvät pääosin rakentamis- ja toiminta-aikana melusta, pölystä ja liikenteestä.

Hankkeen toteuttamiskelpoisuus

Arvioinnin perusteella molemmat vaihtoehdot VE1a ja VE1b ovat toteuttamiskelpoisia. Molemmilla vaihtoehdoilla on ympäristövaikutuksia ja vaihtoehdot eroavat vähän toisistaan. Molemmat vaihtoehdot edellyttävät haitallisten vaikutusten lieventämiskeinojen tarkempaa suunnittelua ja käyttöönottoa erityisesti syntyville meluvaikutuksille.

Arviointiselostus on nähtävänä ympäristöhallinnon internetsivuilla osoitteessa: www.ymparisto.fi/TSEnaantaliharkasuoYVA

OHEISMATERIAALI: Yhteenvetotaulukko tarkasteltujen vaihtoehtojen merkittävydestä

VS. YMPÄRISTÖPÄÄLLIKKÖ:

Ympäristö- ja rakennuslautakunta antaa ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta seuraavan lausunnon:

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on otettu huomioon yhteysviranomaisen arviointiohjelmasta annetussa lausunnossa esitetyt tarkennukset ja täydennystarpeet. Arvioinnissa on myös riittävästi selvitetty ja esitetty tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehdoista ja arvio hankkeen ympäristövaikutuksista sekä toimenpiteitä, joiden avulla haitallisia vaikutuksia on mahdollista ehkäistä ja rajoittaa.

Hankevaihtoehdossa VE1a ympäristövaikutukset ovat pienemmät kuin vaihtoehdossa VE1b johtuen pääasiassa hankevaihtoehdon VE1b laajemmista louhinnoista ja laajemmasta käsittelykentästä.

Naantalın kaupunginhallituksen käsittelyssä on paraikaa Isosuon asemakaava ja asemakaavanmuutos. Hankealue sisältyy Isosuon asemakaava-alueeseen. Asemakaavaselostuksen mukaan kaavan yhtenä tavoitteena on mahdollistaa alueen kehittyminen ja antaa kaavallinen tuki Turun Seudun Energiantuotanto Oy:n toiminnan laajentumiselle. Alueelle laadittava asemakaavaehdotus mahdollistaa hankevaihtoehdon VE1b toteuttamisen. Koska hanketta koskeva YVA-menettely ja asemakaavoitus ovat samanaikaisesti vireillä on oleellista, että menettelyt sovitetaan yhteen siten, ettei sisällöllisiä ristiriitoja synny. Luvanvaraista toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti.

Hankkeen ympäristövaikutuksia on arvioitu YVA-menettelyssä, mutta lopullisesti hankkeen luvan myöntämisen edellytyksiä sekä toiminnan ympäristövaikutuksia ja niiden lievennyksiä säädellään ympäristölupamenettelyssä.

Hankealueella sijaitsevat metsälain 10 §:n tarkoittamat erityisen tärkeät elinympäristöt tulisi mahdollisuuksien mukaan rajata hankealueen ulkopuolelle.

KOKOUSKÄSITTELY:

Esittelijä ehdottaa, että lausuntoon lisätään seuraava:
”Turun Seudun Energiatuotanto Oy:n Härkäsuon sivutuotteiden ja jätteiden käsittely- ja läjitysalueen laajentamista koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa tulee alueen vesienkäsittely selvittää ja suunnitella nykyistä tarkemmin kaikissa hankevaihtoehdoissa.”

Ehdotusta kannatettiin.

YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSLAUTAKUNTA:

Vs. ympäristöpäällikön ehdotus lisäyksineen hyväksyttiin.